

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

УПРАВЛІННЯ ПУБЛІЧНИМИ ФІНАНСАМИ

Галузь знань	28 Публічне управління та адміністрування
Шифр та назва спеціальності	281 Публічне управління та адміністрування
Назва освітньо-професійної програми	Публічне управління інноваційними та інформаційними екосистемами
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Факультет	Бізнесу та соціальних комунікацій
Кафедра	Державного регулювання та публічного управління в ІТ-секторі
Статус навчальної дисципліни	ОК-10 ОПП «Публічне управління інноваційними та інформаційними екосистемами»
Форма навчання	Денна

Викладачі

Цира Олександра Василівна
aleksandra.tsyra@gmail.com

Доцент кафедри державного регулювання та публічного управління в ІТ-секторі,
кандидат філософських наук, доцент

Загальна інформація про дисципліну

Анотація до дисципліни	Дисципліна «Управління публічними фінансами» розкриває одну з найголовніших областей управлінської діяльності, яка здійснюється державним апаратом за допомогою особливих методів та засобів, до яких входять різноманітні стимули та санкції. В публічному управлінні фінансами, як в керованій системі, виділяються суб'єкти та об'єкти управління, де в якості об'єктів управління використовуються фінансові відносини (включно формування та використання фондів грошових коштів), а в якості суб'єктів управління головну роль виконує держава (законодавчі і
------------------------	---

	<p>виконавчі органи, а також фінансові служби підприємств, організацій та установ). Дисципліна розкриває поняття «фінансового апарату» через вивчення сукупності всіх організаційних структур, що чинять вплив на управління публічними фінансами, а також забезпечує:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) формування теоретичних знань та набуття практичних навичок щодо управління публічними фінансами як складової системи регулювання соціально-економічного розвитку країни та адміністративно-територіальних одиниць; 2) визначення напрямків розвитку методів управління публічними фінансами в рамках бюджетної та податкової систем; 3) формування кваліфікованого і науково-обґрунтованого висновку при прийнятті фінансових управлінських рішень у сфері публічних фінансів, які відображають діяльність фінансових, інституцій державних та місцевих органів влади.
Мета дисципліни	– формування системного уявлення про теоретичні основи та розвиток практичних умінь використання методів та інструментарію управління публічними фінансами.
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	<p>ЗК8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>СК2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.</p> <p>СК7. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.</p>
Результати навчання	<p>ПРН-13. Використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку.</p> <p>ПРН-15. Застосовувати методи контролю якості у сфері професійної діяльності.</p>
Обсяг дисципліни	Загальний обсяг дисципліни: 6 кредитів ЄКТС (180 год). Для денної форми навчання: лекції – 32 год., практичні заняття – 32 год., самостійна робота – 116 год.
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Терміни викладання дисципліни	Дисципліна викладається у 2-му семестрі (23–40 тижні)

Програма дисципліни

Тема 1.	<p><i>Концепція управління публічними фінансами</i></p> <p>Зміст та сутність управління публічними фінансами: основні визначення, складові та основне призначення в сфері публічного управління. Ключові вектори управління публічними фінансами: закордонний досвід в управлінні публічними фінансами. Підходи щодо управління публічними фінансами в Україні, проблематика та процеси, пов'язані з реформуванням. Основні функції та повноваження органів влади відносно формування та реалізації заходів з ефективності управління фінансами в країні.</p>
----------------	--

Тема 2.	<p><i>Визначення бюджету в системі управління публічними фінансами</i></p> <p>Загальні принципи бюджетної системи та бюджетного устрою закордоном та в Україні. Значення державного бюджету. Децентралізація бюджетних коштів як основна складова децентралізації публічної влади. Основні стратегії та програми, пов'язані з реформами в системі управління публічними фінансами. Визначення децентралізації, класифікація (питання організації системи державного управління, взаємовідносини центральних та місцевих органів влади). Основні завдання та напрями реформ щодо бюджетної децентралізації (законодавча база України). Підходи щодо створення ефективної системи управління публічними фінансами.</p>
Тема 3.	<p><i>Базові принципи та інструменти з забезпечення відкритості та прозорості в управлінні публічними фінансами</i></p> <p>Аспекти відкритості та прозорості публічних фінансів – міжнародні документи та підходи. Національна нормативно-правова база управління публічними фінансами в Україні. Визначення об'єктивних передумов для формування і здійснення управління фінансовою діяльністю в країні і політичних інститутах, основні фактори. Сутність фінансової політики та її зв'язок з фінансовим правом. Здійснення фінансової діяльності місцевого самоврядування на базі правової системи в сфері місцевого самоврядування. Значення цифровізації в сфері управління публічними фінансами, передовий міжнародний досвід. Значення електронного інструментарію для забезпечення прозорості публічних фінансів на місцевому рівні.</p>
Тема 4.	<p><i>Основні елементи системи управління бюджетами</i></p> <p>Поняття та реалізація бюджетного процесу в Україні: розгляд строків реалізації, складання та затвердження бюджетної декларації (резольюцію) та формування проекту Державного бюджету. Можливості стратегічного планування для формування ефективної системи управління публічними фінансами. Концепція програмно-цільового методу (ПЦМ) формування у плануванні та управлінні соціально-економічними об'єктами та процесами, процедури виконання Державного бюджету України. Методика впровадження програмно-цільового бюджетування на місцевому рівні в Україні.</p>
Тема 5.	<p><i>Визначення публічних доходів і видатків в системі управління публічними фінансами за національними пріоритетами</i></p> <p>Сутність, основні джерела формування, методи акумулювання публічних доходів. Питання забезпечення відкритості та прозорості в системі управління публічними фінансами, визначення інструментарію. Сутність і призначення публічних видатків. Особливості структури доходів Державного бюджету України. Видатки, що здійснюються з Державного бюджету України. Визначення основних причини виникнення та шляхи оптимізації бюджетного дефіциту. Управління публічними видатками: значення економічного змісту, особливості, класифікація видатків за держбюджетом, розподіл та використання бюджетних видатків. Питання фінансування позабюджетних фондів України.</p>
Тема 6.	<p><i>Податкова система і податкова політика України – специфіка управління</i></p> <p>Значення податкової системи, податкова політика та податковий механізм в Україні. Аналіз змін у політичному, економічному, бізнесовому та суспільному аспектах діяльності. Визначення поведінки суб'єктів фінансових відносин, підходи до наповнення централізованих та децентралізованих фондів. Нормативно-правова база, податкові реформи та структура оподаткування. Управління загальнодержавними податками та зборами. Значення стандартів управлінських процесів та контролю. Пільгове оподаткування: особливості управління.</p>

Тема 7.	<p><i>Підходи щодо управління міжбюджетними трансферами</i> Теоретико-методологічні основи механізму регулювання міжбюджетних відносин. Сучасні методи та інструменти механізму регулювання міжбюджетних відносин. Підходи щодо перерозподілу державних фінансових ресурсів між всіма рівнями публічної влади. Міжбюджетні трансферти та їх значення (український досвід). Порядок та умови надання субвенції з державного бюджету та механізм їх надання. Методика оцінки ефективності механізму регулювання міжбюджетних відносин та розробка заходів щодо його вдосконалення та оцінка ступеня узгодженості інтересів суб'єктів міжбюджетних відносин.</p>
Тема 8.	<p><i>Основні механізми управління бюджетним дефіцитом та державним боргом</i> Визначення Державного бюджету, його класифікація та основні джерела. Дефіцит сектору загального державного управління та економіко-правові механізми регулювання дефіциту сектору загального державного управління (фіскальні правила) його регулювання. Поняття державного боргу, функції та загальна класифікація. Нормативно-правова база, інституційна модель, складові та інструменти. Інструментарій управління зовнішнім державним боргом.</p>

Список рекомендованих джерел

1. Бюджетна система: навч. посіб. / Н. І. Климаш, К. В. Багацька, І. В. Дем'яненко та ін. ; за заг. ред. Т. А. Говорушко. Львів : «Магнолія 2006», 2014. 296 с.
2. Луніна І. О., Бондарук Т. Г. Публічні фінанси та міжбюджетні відносини: навч. посіб. Київ: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2019. 304 с.
3. Механізм регулювання міжбюджетних відносин в Україні: пріоритети, інструменти, перспективи: монографія / Л. А. Костирко, Н. Ю. Велентейчик. Сєвєродонецьк: вид-во СНУ ім. В.Даля, 2016. 280 с.
4. Місцевий бюджет і фінансове забезпечення об'єднаної територіальної громади: навч. посіб. / [Н. В. Васильєва, Н. М. Гринчук, Т. М. Дерун, В. С. Куйбіда, А. Ф. Ткачук]. К.: 2017. 119 с.
5. Музиченко Г. В., Коляда Т. А. Навчальний посібник з дисципліни «Публічні фінанси» [для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціально-поведінкові науки» спеціальності 052 «Політологія» та 281 «Публічне управління та адміністрування» денної та заочної форми навчання]. Одеса: Вид-во «Університет Ушинського». 2022. 100 с.
6. Регіональне управління: навч. посіб. / М. М. Іжа, Л. Л. Приходченко, С. Є. Саханенко та ін. ; за заг. ред. Л. Л. Приходченко. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2020. 652 с.

Інформація про консультації

Щопонеділка у лютому-червні 2024 року з 11⁰⁰ до 13⁰⁰ год., ауд. 231/К – доц. О. В. Цира

Загальна схема оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		Нарахування балів	Бали нараховуються таким чином:
		для іспиту	для заліку		
90-100	A	Відмінно	зараховано	Нарахування балів	<p><i>Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою і становить: за поточну успішність (участь у практичних заняттях, виконання практичних завдань) – до 60 балів, за результати екзамену – до 40 балів.</i></p> <p>При оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань здобувачів вищої освіти за різними системами</p>
82-89	B	Добре			
74-81	C				
64-73	D	Задовільно			
60-63	E				
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання		
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		

Політика опанування дисципліни

Відвідування: Здобувачі вищої освіти самостійно планують відвідування лекційних занять, що проводяться в межах дисципліни. Присутність на практичних заняттях та контрольних заходах (екзамен/залік) є обов'язковою. Важливим є своєчасне виконання індивідуальних завдань в межах самостійної роботи, передбачених програмою дисципліни.

Дотримання принципів академічної доброчесності: Підготовка усіх завдань, письмових робіт і т. ін., що виконуються в межах дисципліни, здійснюється здобувачем вищої освіти самостійно, на засадах академічної доброчесності. Викладач має право для перевірки робіт застосовувати програму **Unicheck**.

Умови зарахування пропущених занять: Відпрацювання академічної заборгованості з дисципліни можливо до дня екзаменаційної консультації (відповідно до розкладу консультацій викладача).

Інші умови: Навчально-методичні матеріали дисципліни розміщені на платформі Moodle.